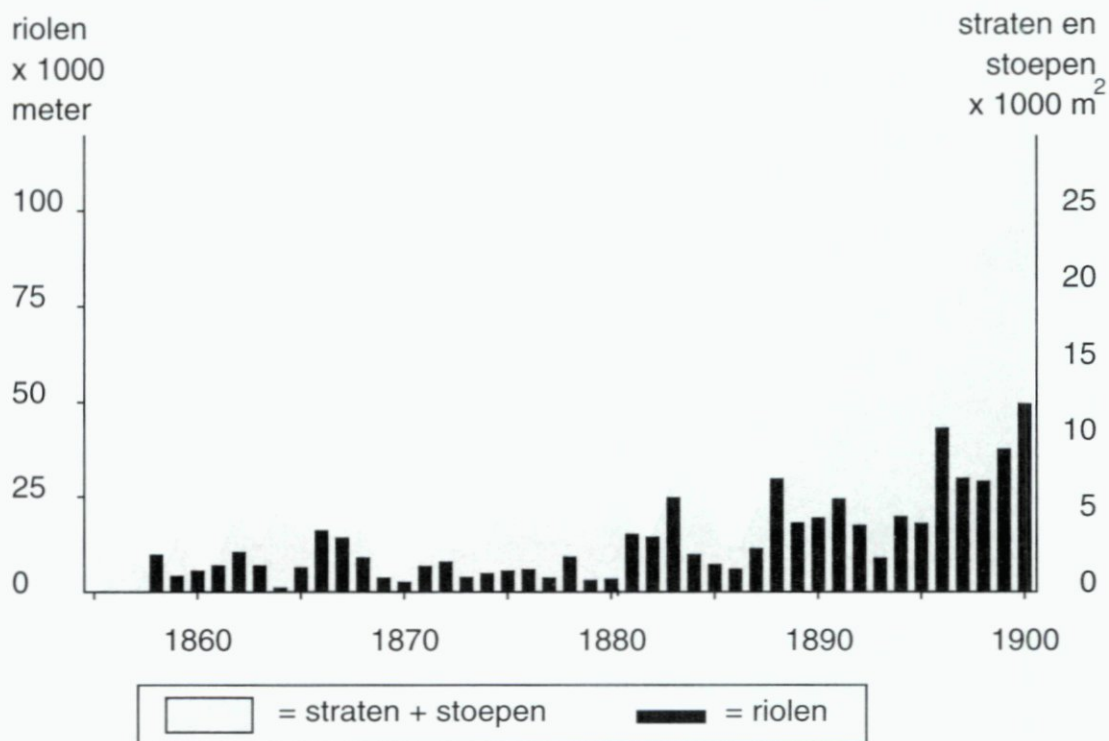

voeten in de aarde en is nauwelijks vast te pinnen op een datum. De raad vergrootte de verwarring door enkele malen principebesluiten te nemen zonder vervolgens de consequenties daarvan te aanvaarden. Over ieder afzonderlijk rioleringsplan wilde de raad zijn zegje doen.

Vanaf 1858 werd de aanleg van riolen in het Gemeenteverslag verantwoord. De aarzelende besluitvorming in de gemeenteraad was er de oorzaak van dat de activiteiten op dit terrein in 1864 een ongekend dieptepunt bereikten. In 1865 werd het oude niveau weer bereikt. Aanwijzingen uit het Gemeenteverslag bevestigen dat dat te danken is aan besluiten die in dat jaar werden genomen.²⁸⁾

De aanleg van riolen, straten en stoepen in Rotterdam (1855-1900). Door de lengte van de jaarlijks aangelegde riolen te vergelijken met de oppervlakte van de jaarlijks gelegde straten en stoepen is goed te zien dat de riolaanleg in 1863, in afwachting van de raadsbesluiten van 1865, stagneerde. In de jaren zeventig bleef de aanleg van riolen opnieuw achter. Onder directeur van Gemeentewerken De Jongh (1879-1910) werden veel riolen aangelegd, maar net als in 1863 stagneerde de gemeentelijke inspanning op dit terrein enkele jaren toen in 1883 ingrijpende rioleringsplannen ter tafel kwamen (bron: Gemeenteverslag 1855-1900).